

Det Kongelige miljørverndepartement
Postboks 8013 dep

0030 OSLO

Vår ref.:
Saksbeh.: AHA
Saksnr.: 02/01771-005

Deres ref.:

Ark.:
L30

Dato:
24.10.02

HØRING - NY FORSKRIFT OM FØRING AV GAB-REGISTERET

Det vises til Deres brev datert 05.07.02 vedrørende høring av ny forskrift om føring av GAB-registeret.

Sakens foranledning

Miljøverndepartementet foreslår å avløse dagens forskrift av 28.04.87 nr. 369 om føring av GAB-registeret (grunneiendoms-, adresse- og bygningsregister) med en ny forskrift. Forskriften er gitt i medhold av delingsloven.

Den nye forskriften er tenkt harmonisert med den nye personopplysningsloven spesielt med tanke på at personopplysninger bare kan nytties til uttrykkelig angitte formål som er saklig begrunnet i den behandlingsansvarliges virksomhet.

Den nye forskriften er og tenkt å være klargjørende i forhold til bruk av ny teknologi og nye anvendelsesområder for stedfestet informasjon. I dette ligger behov for å klargjøre i hvilken grad GAB-opplysninger kan benyttes til verdiøkende tjenester samt gjøres tilgjengelig for publikum via Internett.

Departementet vektlegger at den nye forskriften skal balansere fordelene for publikum med lett tilgang til informasjon samt mulighet for verdiskaping i privat sektor på den ene siden, med personverninteressene på den andre.

Høringsuttalelse

Oppegård kommune ser det som positivt at det utarbeides ny forskrift om føring av GAB-registeret. Spesielt viktig er det at forskriften harmoniseres med den nye personopplysningsloven samt klargjør i hvilken grad GAB-opplysninger kan benyttes til verdiøkende tjenester og tilgjengeliggjøring av GAB-opplysninger for publikum via internett. Dette er svært aktuelle problemstillinger for kommunene å få avklart.

Vi har i tillegg følgende merknader til de enkelte § i høringsforslaget:

- Til § 4 – Rett til informasjon og innsyn, 2. ledd: Her bør det presiseres når det anses som nødvendig at myndighetene sender gjenpart av registrerte opplysninger til hjemmelshaver og når dette anses som unødvendig. Med gjenpart forutsetter vi at det menes direkte utskrift etter GAB-registreringen. Alternativt kan det anses som tilstrekkelig at dokumenter som er grunnlag for føring i GAB, eksempelvis målebrev, vedtak om adressering m.v. sendes hjemmelshaver. En utvikling mot mer publikumsinnsyn direkte mot kart- og GAB-informasjon som tillates tilgjengelig gjort via internett, tilsier gjerne et mindre behov for mer dokumentasjon om hvilke data som er registrert i GAB. På den andre siden vil mer innsyn i GAB medføre at feil/mangler meldes og at kvaliteten på dataene således blir høyere.
- Til § 5 – Retting av mangelfulle opplysninger: Det bør tilstrebdes en mer konsekvent bruk av begreper i forskriften. Dette vil generelt gjøre forskriften lettere tilgjengelig. Det foreslås å endre ordlyden fra å behandle opplysninger til å føre opplysninger. ”Behandlingsansvarlig” erstattes da med ”myndighet som fører GAB”. Disse begrepene er også brukt i § 4 og begrepsbruken bør harmoniseres. Det bør også presiseres i hvilken grad det stilles krav til utsendelse av dokumentasjon (jfr. § 4 sitt krav om gjenpart av registrerte opplysninger) ved myndighetens retting av feil og mangler etter § 5. Vi antar at rent tekniske rettinger, for eksempel areal, adresser, representasjonspunkt m.v. som er registrert feil i GAB i forhold til dokumentsjonsgrunnlaget (målebrev, vedtak m.v.) bør kunne rettes direkte av myndighet som fører GAB uten at hjemmelshaver informeres.
- Til § 6 – Behandling av GAB-opplysninger: : Også her er det behov for noe rydding i bruk av begreper. Dersom begrepet ”behandling” skal benyttes, jfr. begrepsbruken i personopplysningsloven” bør dette brukes konsekvent. I flere paragrafer er ”behandling” og ”bruk av” benyttet om hverandre. For også å lette forståelsen av forskriften bør definisjonen på behandling flyttes fra merknader til de enkelte bestemmelsene over til selve forskriften. Dvs. at det i § 6 fremgår at det med behandling menes enhver bruk av GAB-opplysninger, herunder lagring, utlevering, sammenstilling og bearbeiding.
- Til § 7 - Utlevering av GAB-opplysninger: Slik Oppegård kommune forstår forskriften kan ikke utlevering av GAB-opplysninger nektes med begrunnelse i at mottakeren ikke skal ivareta en berettiget interesse (unntakene fremgår av § 7, 5. ledd og § 8). Jfr. § 7, 3. ledd er ansvaret til den som utleverer GAB-opplysninger kun å informere om vilkårene for mottakers behandling av opplysningsene. Deretter er det mottaker som selv er ansvarlig for å behandle dataene på lovlig måte. For å ha kontroll på hvem som får utlevert data og hvilke vilkår som settes for utleveringen, antar vi at dette må være basert på dokumentasjon både i form av skriftlige henvendelser og skriftlig bekreftelse på utlevering av data (unntak gjelder for data som kan utleveres uten begrensning i tilgangen). I forhold til å etablere gode, ryddige og ensartede rutiner hos de ulike myndigheter som skal forestå utlevering av GAB-opplysninger, bør dette etter vår vurdering presiseres i forskriften eller merknadene til de enkelte bestemmelsene. Ved muntlige henvendelser har en på lik linje med informasjon som hentes over internett i liten grad kontroll med hvem som retter forespørselen. Eksempel kan være forespørsler om hjemmelshavers navn og bostedsadresse. Dersom de muntlige henvendelsene er tenkt inn under § 7, 4. ledd, foreslås det presistert at det ved muntlige henvendelser kun utleveres GAB-opplysninger som ikke har

begrensninger i tilgangen. Det foreslås også at det i 3. ledd gjøres nødvendige henvisninger i forhold til vilkårene for å behandle GAB-opplysninger.

- Til § 7, 4. ledd – om tilgang til GAB-opplysninger via Internett: Her bør forskriften etter Oppegård kommunes mening utformes på en slik måte at den ikke vanskeliggjør utviklingsarbeidet med å etablere gode rutiner for en digital byggesaksbehandling. Det vil i denne sammenheng være behov for tilgang via internett på digitale kartdata og hjemmelshaverinformasjon i forbindelse med varsling av nabover om tiltak etter plan- og bygningsloven. Det antas at flere kommuner først vil se det som interessant å tilgjengeliggjøre deler av kartinformasjonen via internett under forutsetning av at tjenesten kan gebyrbelegges. Den som etterspør tjenesten må da registreres på en eller annen måte. Det samme forhold kan tenkes brukt for å få tilgang til hjemmelshaverinformasjon fra GAB. Det forutsettes at GAB-forskriften koordineres mot det sentrale ByggSøk-prosjektet i forhold til hvordan den tekniske tilgangen til hjemmelshaverinformasjon tenkes løst her. Etter vår vurdering er dette et viktig punkt som må klargjøres i forskriften.
- Til § 7, 5. ledd – om personer med hemmelig adresse: Her bør det angis nærmere retningslinjer for hvem som er ansvarlig for å unnta opplysninger fra utlevering og hvilke rutiner som gjelder. I den grad dette er en oppgave som blir lagt på kommuner som fører GAB må dette klargjøres i større grad.
- Til § 9 – Vederlag: Det foreslås å endre ordlyden til ”Det kan kreves vederlag for utlevering av GAB-opplysninger”. Etter vår vurdering bør det vurderes å angi retningslinjer for størrelsen på vederlaget.
- Oppegård kommune anser det som nødvendig at forskriften også gir føringer for ansvarsforhold som følge av behandling av GAB-opplysninger som er mangelfulle/uriktige. Etter vår vurdering bør det være den som behandler GAB-opplysningene (dvs. den som mottar og bruker GAB-opplysningene) som har ansvar for at dataene har tilstrekkelig kvalitet og dermed har ansvar for de problemer som måtte oppstå på grunn av eventuelle mangelfulle/uriktige GAB-opplysninger.

Med hilsen

Harald Toft
rådmann

Ann Hauge
Avd.sjef byggesak og geodata